

januari - juni 2012

human
televisie radio internet

“...en dat is dan de zendtijd voor de kerken!”

Martin Bosma (PVV) over HUMAN tijdens het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer, 2 april 2012*

*... en dat hebben we toch even rechtgezet op pagina 36

U PLEIT ERVOOR DAT MENSEN MEER SAMENWERKEN.

“Ja, en dan: ultiem samenwerken. Omdat je inspiratiebron de ander is. Het is de bereidheid jezelf afhankelijk te maken van de ander.

Eigenlijk zou het ideaal zijn als iedereen dat wat vaker deed. Dat je die ander gewoon wat meer toelaat. Dat het in de politiek niet steeds om die gevechtjes draait. Die zijn niet interessant. Omdat je dat allemaal al weet.

Je moet proberen verder te komen dan wat je al weet – van jezelf, en van de ander.”

Peter de Baan n.a.v. De Vloer Op, NRC Handelsblad, 15 mei 2012 **human**

HUMAN EN LATASTER&FILMS

JEROEN JEROEN

NIET ZONDER JOU

ALS WE HET ZOUDEN
WETEN

SOLIDARITEIT

NIET ZONDER KEVIN

“Niet doen, Jeroen, niet doen.” “Nee Jeroen, leg dat neer.” “Laat die tafel maar staan.” “Raap dat eens even op.” “Doe eens voorzichtig.” Tijdens het wachten op de bus die de autistische Jeroen naar de opvang brengt, herhaalt zijn moeder dit als een mantra: “Niet doen, Jeroen, niet doen, niet doen, niet doen.”

De documentaire *JEROEN, JEROEN* van de filmmakers Petra en Peter Lataster, genomineerd als een van de drie beste Nederlandse documentaires van het IDFA 2011, laat de kijker aan den lijve ervaren hoe lang een paar minuten kunnen duren. Hoe solidair geduld op de proef gesteld kan worden. Totdat het busje eindelijk komt en Jeroen meeneemt naar de opvang.

De vijftienjarige verstandelijk gehandicapte Jeroen woont bij zijn moeder en is overdag in de opvang. Jeroen is aanhankelijk, charmant en geestig, maar ook overgevoelig voor prikkels. Hij is onhandelbaar en voortdurend verstoort hij de dagelijkse orde, gooit stoelen omver, maakt dingen kapot. Hij heeft permanent zorg en begeleiding nodig.

Kevin is Jeroens begeleider. Opgewekt en met eindeloos geduld plukt hij schoenen en kleren uit de bosjes en raapt puzzelstukjes en boterhammen van de vloer. Maar zelfs hij wordt soms tot wanhoop gedreven als Jeroen zich van zijn onhandelbare kant laat zien.

Dat er een opvang is, en dat een begeleider zoals Kevin zich dagelijks bezighoudt met Jeroen, is te danken aan de solidariteit, zoals die in Nederland als bindend middel van de verzorgingsstaat is geïnstitutionaliseerd. Jeroens opvang wordt betaald vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, de AWBZ, de volksverzekering die de zware geneeskundige risico's dekt die niet onder de reguliere zorgverzekering vallen. Het gaat om kosten die individueel niet op te brengen zijn, in totaal om miljarden euro's. In 2010 was het 23,5

ACHTERLAND
DE LEGE PLEK
DE PRIJS VAN DE HEMEL

holland
doc

miljard en elk jaar wordt het meer. Iedere burger betaalt hieraan mee, gemiddeld ruim driehonderd euro per maand. De meeste mensen beseffen niet dat ze zoveel geld met elkaar opbrengen voor de kwetsbare groepen.

De documentaire *Jeroen, Jeroen* maakt op een bijzondere manier helder hoe goed in Nederland menselijke solidariteit functioneert, hoe goed ook de institutionele solidariteit functioneert.

HUMAN EN LATASTER&FILMS

JEROEN JEROEN
NIET ZONDER JOU
ALS WE HET ZOUDEN WETEN

HUMANISME

OUDE IDEALEN, NIEUWE WERKELIJKHEID

HUMAN DOC

HUMAN DRAMA

HUMAN DEBAT

HUMAN.NL

VERLOREN LEVENS

SPECIALE VLUCHT

WERELDHUMANISMEDAG

HOORCOLLEGES

OBA LIVE

HET FILOSOFISCH
KWINTET

 human

Solidariteit, een essentiële deugd in het humanisme, staat onder grote druk door veranderingen in onze cultuur en natuurlijk vooral ook door de economische crisis.

In OBA LIVE, in HET FILOSOFISCH KWINTET en in documentaires als VERLOREN LEVENS onderzocht HUMAN de staat van de Nederlandse solidariteit. Hoe houdbaar zijn daarbij de vertrouwde uitgangspunten van de verzorgingsstaat?

In een reeks afleveringen van *OBA Live* werden vragen opgeworpen als: is de verzorgingsstaat, ooit een algemeen gedeeld ideaal, nu een onbetaalbaar en bemoeizuchtig systeem? Welke eisen stelt immigratie aan de verzorgingsstaat? Wat is er gebeurd met het aloude gelijkheidsideaal?

Theodor Holman sprak onder anderen met Marcel Canoy, econometrist en hoogleraar op het gebied van de economie van de

MARCEL CANOY
NAOMI ELLEMERS
WIM DUBBINK
JUDITH NEURINK
10 JAAR OBA LIVE

 /OBALIVE

gezondheidszorg. Canoy schetst de realiteit, waarmee mensen als Jeroens begeleider Kevin te maken hebben. “De voorzieningen zijn nog steeds voor een groot deel gebaseerd op de realiteit van 1968 toen de AWBZ werd ingevoerd. Ondertussen krijgen zorgwerkers nu kramp van het invullen van formulieren terwijl bestuurders hun zaken vullen.” Het wekt geen verbazing dat Canoy vindt dat het hoog tijd wordt dat de bezem door de langdurige zorg gaat.

Als afsluiting van de NACHT VAN DE FILOSOFIE in het Amsterdamse Felix Meritis presenteerden Clair Polak en filosoof Ad Verbrugge in *Het Filosofisch Kwintet* een debat over ‘De ziel van de verzorgingsstaat’. Is dat de wil om voor de ander te zorgen, is solidariteit de ziel van de verzorgingsstaat? In deze tijd van bezuinigingen is de boodschap van de overheid luid en duidelijk. De burger moet in zijn

FILOSOFISCHKWINTET.TV

@FILOKWINTET

/FILOKWINTET

HUMAN BLOGS

UITZENDING GEMIST

kracht gezet, de burger moet het zelf doen, de burger moet verplicht worden meer te zorgen voor een ander.

Het Filosofisch Kwintet toonde zich wat verbaasd over deze focus.

Want in ons land blijken mensen erg veel te geven, zowel in financiële zin via geïstitutionaliseerde solidariteit van de verzorgingsstaat, als ook in de vorm van tijd en zorg. Vaak blijkt het om 'eenzijdige solidariteit' te gaan: men geeft niet omdat men er iets voor terug verwacht. Er zijn drie maal meer vrijwilligers in Nederland actief in de zorg dan professionals. Toch lijkt de overheid de burger te wantrouwen, als zou de burger niet meer solidair willen zijn.

Hoe staat het met de solidariteit van burger en overheid met asielzoekers? De documentaire van Kees Vlaanderen *Verloren Levens* gaat

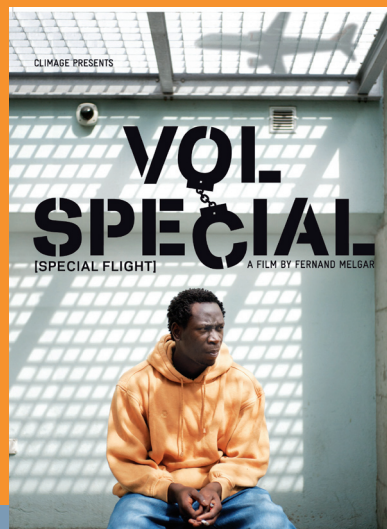
VERLOREN LEVENS
SPECIALE VLUCHT

ARTIKEL: SOLIDARITEIT

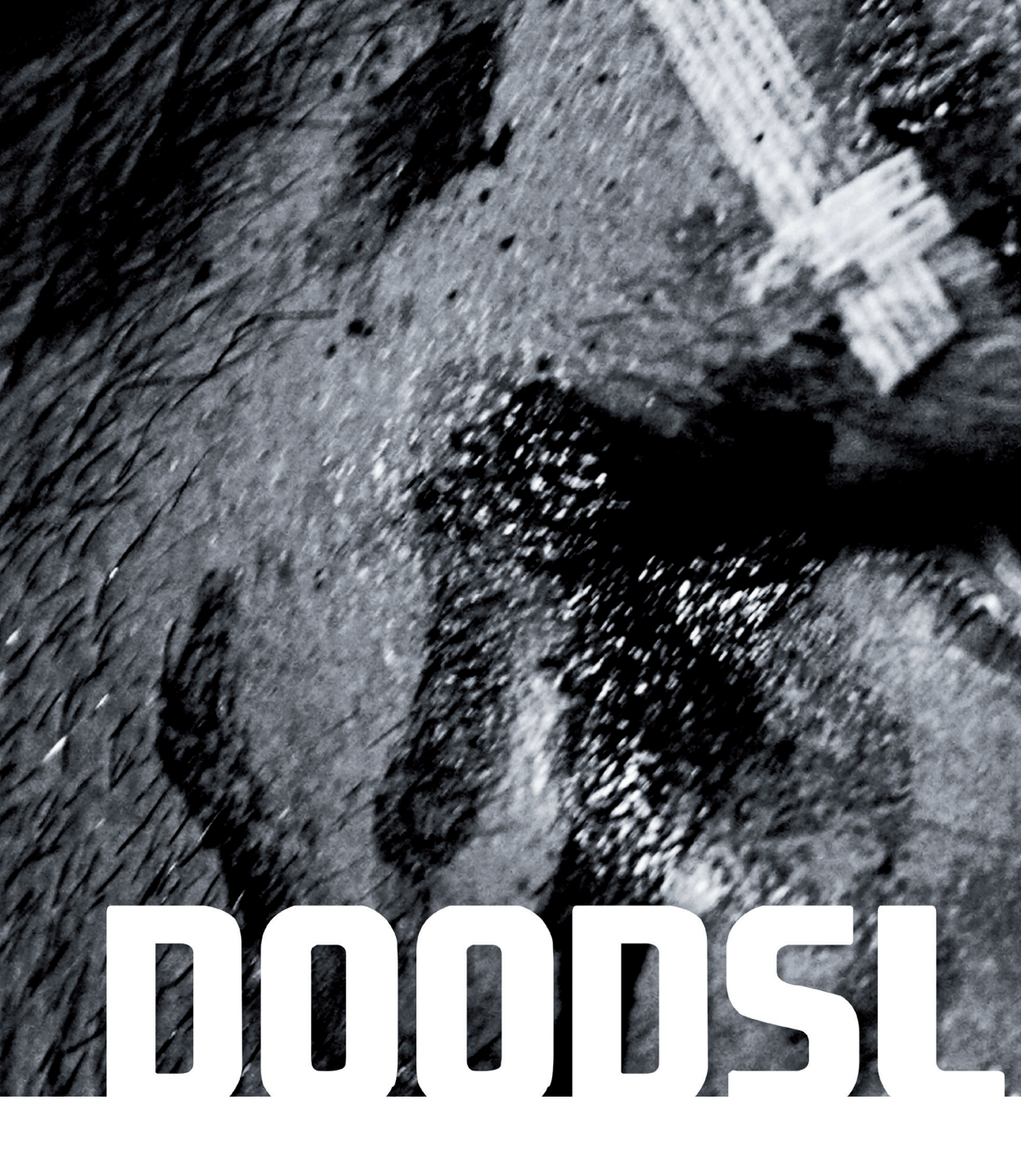

HOORCOLLEGES

over uitgeprocedeerde asielzoekers. *Verloren Levens* laat een schrijnend gebrek aan solidariteit met de asielzoekers zien. De documentaire confronteert ons met de vraag wat de oorspronkelijke idealen van onze verzorgingsstaat waren en wat deze idealen betekenen in een tijd van globalisering en individualisering. Moeten we zorg dragen voor ieder ander? Wie is verantwoordelijk, het individu, maatschappelijke organisaties, de overheid?

DOODSL

AG

HUMAN TELEFILM

HUMAN DOC: WAT DE KAT ZIET

WORKING HEROES

DUS IK BEN

OBA LIVE

HET FILOSOFISCH
KWINTET

FILOSOFIE

Werk is het middel bij uitstek om de economie te laten groeien, om de welvaart op peil te houden, opdat ook de verzorgingsstaat betaalbaar blijft.

Ooit was werk iets voor slaven. Vervolgens werd het een plicht en later de mogelijkheid voor zelfverwerkelijking. Als iemand gevraagd wordt wie hij is, dan volgt na zijn naam vrijwel altijd zijn beroep. Kortom, je bent wat je doet. We werken omdat we geld nodig hebben voor ons dagelijks brood. Maar werk moet ook leuk zijn. En bovenal bijdragen aan onze zelfontplooiing. Naast solidariteit is zelfontplooiing dat andere kernbegrip van het humanisme.

Hoe is dat in tijden van economische crisis waarin we minder keuzevrijheid hebben? Is onze werkidentiteit minder maakbaar geworden? Met Alain de Botton, Joke Hermsen, Michela Marzano, Richard Sennett en Rob Wijnberg ging Stine Jensen in *DUS IK BEN* op zoek naar de relatie tussen werk en identiteit: *IK WERK, DUS IK BEN*.

De Italiaans-Franse filosofe Michela Marzano beklemtoont dat onze werkelijkheid niet enkel een economische is. Toch wordt over de crisis waarin we nu zitten alleen in economische termen gesproken, alsof er niet allerlei andere sociale en culturele zaken meespelen. Worden mensen hun werk? Zijn mensen hun eigen producten? Is 'geen werk hebben' 'geen identiteit hebben'?

Filosoof De Botton betoogt dat werk tegenwoordig meestal gezien wordt als zelfontplooiing; je bent, wat je doet. Door werk willen we worden wie we in onze ogen zouden moeten zijn: succesvol en gewaardeerd. Een held in onze tijd is 'a working hero'.

Er wordt ons ook voortdurend voorgespiegeld dat het kan. Als het niet lukt, is het onze schuld. Maar in de economische crisis verbleken dromen.

Rob Wijnberg, filosoof en journalist, is een workaholic. Hij maakt zijn dromen voorlopig waar. Altijd 'ergens iets van vinden' is werk voor hem. Zonder werk is het leven saai, vakantie maakt hem na een week nerveus.

Arbeidssocioloog Richard Sennett keert zich tegen het flexibele werken en de cultus van de zelfstandige zonder personeel als middel tot zelfontplooiing. Mensen hebben volgens hem een gemeenschap nodig, een gedeeld verhaal met collega's. Zonder het gesprek bij de koffiemachine op kantoor kunnen we niet.

DUSIKBEN.NL

@DUSIKBEN

/DUSIKBEN

Filosoof Joke Hermsen vindt de geobsedeerdheid met werk veront-
rustend. Mensen werken niet alleen meer op hun werk. Door iPad,
iPhone, laptop en andere technieken gaan privé en werk ontoelaat-
baar door elkaar lopen. Er dreigt een situatie van niet meer tot rust
komen. Hermsen benadrukt dat deze stress mensen ongeduldig,
agressief, maar wat erger is, ook 'empathieloos' maakt. En
mededogen met de mens is volgens haar de smeeroilie
van de maatschappij.

IK WERK, DUS IK BEN
IK HEB LIEF, DUS IK BEN
IK REIS, DUS IK BEN
IK LIEG, DUS IK BEN

VOOR ALTIJD GEGIJZELD

Zonder empathie kunnen levens uit de hand lopen. In de aangrijpende documentaire DE LEGE PLEK van John Appel lijken de Zuid-Molukse jongens, die in mei 1977 in het Drentse dorp Boven-Smilde honderd kinderen en vijf onderwijzers van de lagere school gijzelden, hoewel nerveus, ongevoelig voor hun slachtoffers. Ze ontnemen hun gegijzelden dagenlang hun zelfbeschikking en bedreigen hen met de dood. Vijfendertig jaar na de gijzeling laat John Appel zien hoe moeizaam het verwerkingsproces - nog steeds - verloopt. De première van deze film in een zalencentrum bij Boven-Smilde was ontroerend. Een paar honderd Boven-Smildenaren waren aanwezig en luisterden naar dorpsgenoten, die vertelden - en zwegen - over hun ervaringen tijdens en vooral na de gijzeling. Enkele dagen gegijzeld zijn, werd een heel leven gegijzeld zijn, niet alleen voor de mensen die het aan den lijve ondervonden, maar voor het hele dorp. Na het beëindigen van de gijzeling door militairen was men tot de orde van de dag overgegaan. In praktijk heeft dat betekend dat ieder individu aan zijn lot overgelaten werd. Met verstrekende gevolgen. Het 'zich alleen kunnen redden', dat is slechts weinigen gegeven.

‘EN LEID ONS NIET IN VERZOEKING’

Deze bede is meer dan tweeduizend jaar oud. Maar niet iedereen herkent de verzoeking. Socrates zei: “Niemand zondigt met opzet.” Hij bedoelde dat kwaad doen, zondigen, voortkomt uit een gebrek aan kennis.

PROFIEL portretteerde twee mannen die niet genoeg kennis hadden en de verzoeking niet konden weerstaan.

Wat bracht Keith Bakker en Diederik Stapel ertoe de grenzen van het geoorloofde te overschrijden? Tv-persoonlijkheid Keith Bakker kon geen weerstand bieden aan zijn cliënten: meisjes met een eetstoornis en drugsverslaafde meisjes. Diederik Stapel kon letterlijk niet overweg met gebrek aan kennis. Hij had wetenschappelijk succes, maar werd ontmaskerd omdat hij inbreuk maakte op wetenschappelijke integriteit door in zijn werk verzonnen data te gebruiken. Een van zijn promovendi zei: “Ik denk dat hij het voor ons mooi en leuk wilde maken en dat hij de illusie had dat hij ons daarmee hielp.”

Profiel

PROFIEL KEITH BAKKER

PROFIEL DIEDERIK STAPEL

IMPROVISATIE

DE VLOER OP

TOP TIEN

- 1 DE STAAT VAN ZIJN
- 2 PAPPÀ & PAPPÀ
- 3 WOESTE MAROKAAN 1
- 4 WOESTE MAROKAAN 2
- 5 AUTIST
- 6 GEEN SEKS
- 7 KLAGEN
- 8 IN HART EN NIEREN
- 9 GEZICHTSVERLIES
- 10 ONTSLAGCOACH

**DE
VLOER
OP**

**DE
VLOER
OP**

Meest bekeken

NL 1: 24-6-2012 12.11 uur *Het Filosofisch Kwintet* 288.000 kijkers

NL 2: 12-6-2012 21.29 uur *Profiel Keith Bakker* 435.000 kijkers

Hoogste marktaandeel

04-01-2012 12.51 uur *Life is Beautiful* marktaandeel 14,8 %

21-06-2012 01.05 uur *Wereldhumanismenacht* marktaandeel 12,5 %

Meeste views op Uitzending Gemist

Profiel Keith Bakker 48.251 views

De Vloer Op - Geen Seks 46.000 views

OBA Live

Gemiddeld luistercijfer 50.000

Gemiddeld marktaandeel 1,5

Views op HUMAN Youtube –104.000 keer

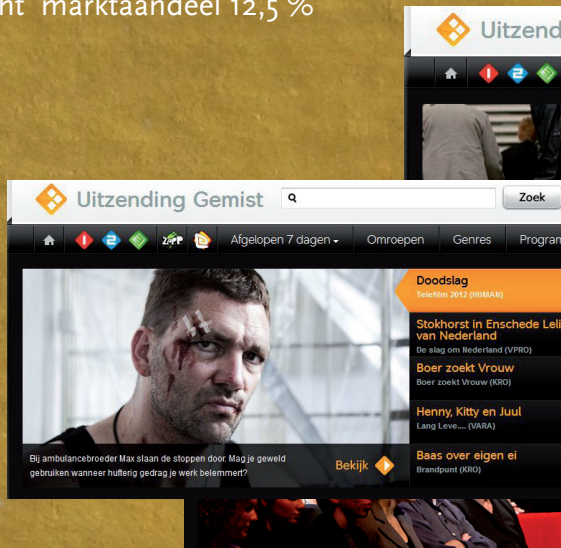
Meeste unieke bezoekers op Human.nl:

156.000, gemiddelde bezoekduur: 1'43''

Nominaties

Voor drie prestigieuze internationale festivals wordt ieder jaar namens de publieke omroep één tv-drama ingezonden. De eindredacteuren drama van de verschillende omroepen kiezen deze met elkaar uit. Voor alle drie festivals werd dit jaar een HUMAN-drama geselecteerd.

Het **Duivelse Dilemma 'Geloven'** van Mijke de Jong was de bijdrage van de publieke omroep aan INPUT in Sydney en leidde daar tot levendige debatten. **Duivels Dilemma 'De Hoer en het Meisje'** van Martijn Maria Smits wordt dit najaar vertoond tijdens de Prix Italia. De telefilm **'Doodslag'** van Pieter Kuijpers werd uitverkoren voor de Prix Europa, waarvoor hij inmiddels ook genomineerd is.

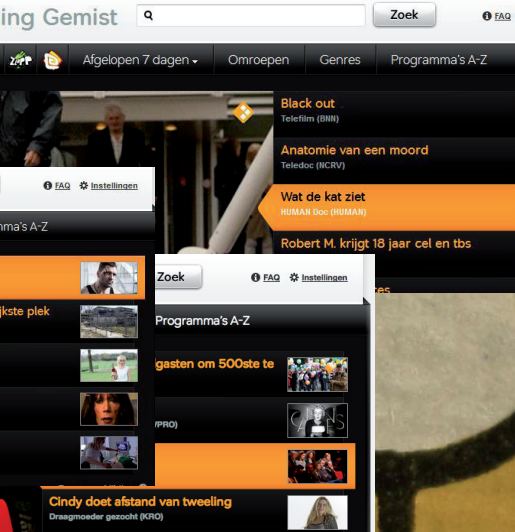

Vind ik leuk

FACTS & FIGURES

MEEST,
HOOGST,
MOOIST

JANUARI - JUNI 2012

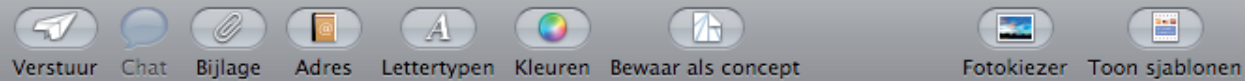
Hoe kan je een goed mens blijven
onder extreme omstandigheden?

human.nl

**DUIVELSE
DILEMMA'S**

 human

Aan: m.bosma@tweedekamer.nl

Kopie:

Onderwerp: n.a.v. overleg mediawet 2april j.l.

Geachte heer Bosma,

Graag vraag ik namens HUMAN uw aandacht voor het volgende.

Volgens het ongecorrigeerde stenogram heeft u tijdens het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer over de mediawet op 2 april j.l. het volgende gezegd.

“Human had een uitzending waarin gesteld werd dat het toch wel heel jammer was dat Geert Wilders niet door de rechter is veroordeeld”

Wij stellen er prijs op u te melden, dat in geen van de drie afleveringen van onze journalistieke reconstructie van het proces Wilders en de voorgeschiedenis daarvan dit door ons gezegd is, het is ook niet gesuggereerd. Het was zeker niet de teneur van het programma, in tegendeel zelfs. Had de reeks een teneur, zoals door u geschetst, gehad, dan hadden we het niet uitgezonden.

Wij vertegenwoordigen in het publieke bestel de brede humanistische beweging in Nederland. In onze gelederen is heftig gedebatteerd over het proces. Religie-kritiek, de vrijheid van meningsuiting en het anti-discriminatie-beginsel –alle drie essentiële bouwstenen van onze levensbeschouwing- werden in het publieke debat en in het proces tegen elkaar op gezet. Waar voor het humanisme kenmerkende waarden onder spanning staan is het onze taak hier programma's over te maken. Vanuit dit levensbeschouwelijke belang hebben wij het proces en de gebeurtenissen daaromheen zo nauwkeurig mogelijk willen ontleden. Of we dat goed gedaan hebben of niet, dat is niet aan ons om te bepalen, maar de humanistische schoenmaker hield zich wel degelijk bij zijn levensbeschouwelijke leest.

Tot slot, wellicht was het een slip of the tongue, maar voor ons is ook het volgende van belang.

“En dat is dan zendtijd voor de kerken!” vervolgde u uw inbreng in het debat volgens het stenogram.

De zendtijd binnen het kader van de mediawet art. 2.42 is niet alleen zendtijd voor kerken. Wij maken onze uitzendingen voor een levensbeschouwelijk genootschap, het Humanistisch Verbond (HV), dat nu juist geen kerk is. Het HV vertegenwoordigt het humanisme, dat tot in de grondwet door de overheid erkend is als levensbeschouwelijk fundament van de Nederlandse cultuur met gelijke rechten als de religieus georganiseerde hoofdstromingen.

Onze seculiere levensbeschouwing zorgt ervoor dat we een ander type programmering hebben dan kerkelijke 2.42-omroepen. De waardering hiervoor door de humanistische beweging in al zijn verscheidenheid en de actieve inbreng van onze achterban bij de ontwikkeling, evaluatie en vooral het gebruik in eigen kring van onze programma's na uitzending tonen aan hoe HUMAN en zijn programma's verweven zijn met het humanisme en de humanistische beweging.

In de hoop u zo nader geïnformeerd te hebben,
Met dank voor uw aandacht en vriendelijke groet,

Namens HUMAN,

Bert Janssens

Politiek mag natuurlijk fact free zijn, feitenvrij. Maar mag beleid waarop een nieuwe mediawet wordt gefundeerd dat ook zijn?

Met PVV-kamerlid Martin Bosma als aanjager besloot de voorbije gedoogcoalitie op omroepen als HUMAN extra te bezuinigen. Een strafkorting omdat we ons niet voldoende aan onze levensbeschouwelijke taken wijden. Op welke feiten men dit baseerde? Lees de brief hiernaast.

Tot op heden is geen reactie op deze brief ontvangen. Aan het opstellen van de nieuwe mediawet wordt hard gewerkt. Het budget van HUMAN wordt de komende jaren gehalveerd.

denken ★

human

Tekst en Vormgeving KAMER 13 DEN HAAG

Animaties SVERRE FREDRIKSEN, LEANDER HUIZINGA

Fotografie ANP, MARJOLEINE BOONSTRA, BOB BRONSHOFF,
EVERT-JAN DANIELS, GERTJAN MIEDEMA, JACK TUMMERS,
TJEBBE VENEMA, ANOUCK WOLF, KAMER 13

HUMAN COMMUNICATIE

CORA VAN DIJK

MARJOLIJN HOOGENDOORN

BERT JANSSENS

ANNELIES DE KORVER

ANNELIES.DE.KORVER@HUMAN.NL

035 6722035